

Botaniken och nätet

Det är morgon någon av juldagarna. Ser från sängen att det fortfarande är nästan mörkt ute. Det regnar så det brusar på taket. Tittar på mobilen – ser att det ska vara fyra plusgrader ute, men inget regn. Bestämmer mig för att det är verkligheten som gäller. Det regnar!

Inte kunde man av science fiction-litteraturen och Tekniskt magasin på TV under 1960-talet ana att halvledartekniken idag skulle knyta ihop oss alla i ett elektroniskt nät där helt ofantliga mängder av information slussas runt.

Som i all utveckling finns det bra och dåliga sidor. I den flodvåg av möjligheter som väller fram ur våra kommunikationsprylar är det säkert bra för nerverna att välja med omsorg. En del av flödet är i bästa fall bara nya varianter av kejsarens nya kläder. Andra delar skulle vi för allt i världen inte vilja vara utan som Wikipedia, Google Earth eller Kungliga bibliotekets bokkatalog.

Det gäller också att försöka ha ett hum om vilka delar av den mänskliga kunskapsmassan som vi inte hittar på nätet – vilken effekt alla språkbarriärer, konkurrensbegränsande åtgärder och gamla järnridåer har på tillgång och användning av data.

Vad har då denna utveckling medfört för botaniken? Alla som arbetar med inventeringar har kommit i kontakt med Artportalen. Ett fantastiskt verktyg! Men uppgifterna promenerar inte själva in i databaserna utan det är mycket pyssel innan gamla och nya data blir sökbara. För att hålla ordning på namnen på alla organismer – och hur namnen förändras – har vi nu Dyntaxa.

Myndigheternas data och kartor är i ökande grad nedladdningsbara från nätet. Ute i Europa händer också en massa. En liten rundsökning på Kew Gardens hemsida ger länkar till mycket botanikgodis.

I Sverige är vi väldigt fokuserade på engelskspråkiga sidor när vi letar information. Men det är full aktivitet också i andra språkområden. I Frankrike har den mycket omfattande sidan www.tela-botanica.org bidragit till ett ökat botanikintresse, särskilt bland unga.

Kunskap är viktigt och kunniga människor är viktiga för en levande demokrati. Då är det viktigt att kunskapen är tillgänglig. Att bygga vidare på det arv som en god skola för alla, folkbibliotek och olika typer av folkbildning skapat är angeläget.

Och det finns utrymme för visioner och förhoppningar. Visst skulle även vi som inte arbetar på universitet vilja ha tillgång till artikeldatabaserna Scopus och SCI. Kostnadsfritt och från egen dator. Och alla artiklar ska naturligtvis ligga en knapptryckning bort. Allt fler anslagsgivare kräver idag att forskarna ska publicera sina artiklar fritt tillgängliga för alla. Så visst finns det motströmmar mot att kommersialisera kunskapen.

I styrelsen har vi beslutat att alla gamla nummer av SBT ska göras fritt tillgängliga på nätet. Lunds universitetsbibliotek har tillfrågats. Där har man just skannat alla årgångar av Botaniska Notiser som kommer att läggas ut på nätet i höst. SBT:s artiklar sedan 2002 ligger redan nu på nätet med två års fördröjning. Föreningen kommer under våren också att få en helt ny hemsida.

Jag hoppas att 2014 blir ett bra år för botaniken, både på nätet och i markerna.

LEIF ANDERSSON, styrelseledamot i SBF